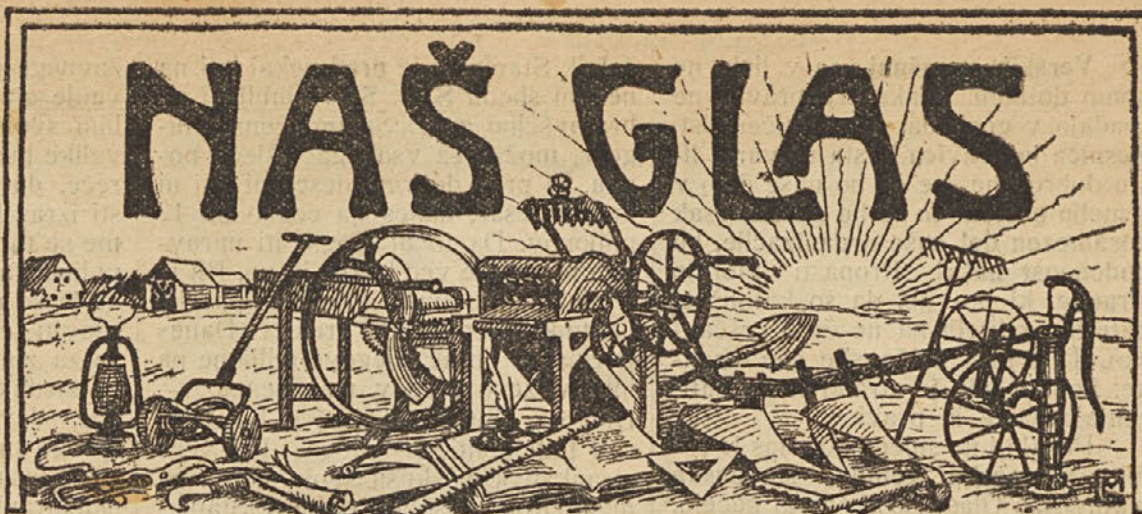

Izhaja vsak petek. — Cena mu je 3 K na leto, za Nemčijo in druge dežele 4 K, za Ameriko 1 dolar. — Posamezne številke po 8 vinarjev.

○○○
Odgovorni urednik in izdajatelj Radvoy Korene. — Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

○○○
Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo na: Uredništvo lista „Naš Glas“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6. — Rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oglasi naj se pošiljajo na: Upravništvo lista „Naš Glas“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Neodvisen gospodarsko-političen tednik.

Štev. 1.

V Ljubljani, pred novim letom 1914.

Leto I.

Zahvala.

Šele danes imamo prvikrat priliko, da se po ravnokar minulih deželnozborskih volitvah vsi samostojni kandidatje skupaj prav iskreno zahvaljujemo za izkazano nam zaupanje.

Volilci! ki ste oddali svoje glasove za nas vzlic sili in pritisku nasprotnikov, bodite ponosni, da ste bili med prvoboritelji za ustanovitev samostojne kmečke stranke na deželi.

Slava! Hvala Vam!

Prosimo pa Vas, da še sedaj, po volitvah ne nehate delati za dobro stvar. Deset in deset tisoč glasov, ki so bili oddani za nas, morajo priti do veljave!

Možje! Na delo!

Fran Andolšek, Ivan Bukovec, Fran Dolenc, Josip Fleischman, Ferdo Gašpari, Jože Gogala, Andrej Knez, Matija Kožar, Anton Kržišnik, Fran Majdič, Dako Makar, Anton Meden, Jože Novak, Alojzij Pavlin, Ivan Pucelj, Jože Seidl, Matevž Seršen, Andrej Slokar, Amat Škerlj, Ivan Tavfer, Ferdo Tomažin, Ivan Urbančič, Fran Zagoda, Fran Zupančič.

„Naš Glas.“

Neodvisen list je »Naš Glas«. Samo tak ima pomen, da izhaja. Nobe stranke nima za seboj, nobeni ne služi. »Naš Glas« pa hoče pripravljati pot za ustanovitev nove, samostojne agrarno-politične stranke na deželi. S tem je načrtano stališče, ki ga ima »Naš Glas« napram obstoječim strankam.

»Naš Glas« bo prinašal veliko člankov gospodarske vsebine. Zbrati bo skušal in pridobiti za sotrudnike kar največ gospodarskih veščakov. Z združenimi močmi in s pomočjo vseh sredstev novodobnega napredka, je treba ustvariti razmere, da se povzdigne v naši deželi stan kmetovalca in ž njim vsi drugi produktivni sloji na deželi. Posebno važnost bo polagal »Naš Glas« na gospodarske naprave o občinskem, deželnem in državnem gospodarstvu. Kmet si sicer sam lahko veliko pomore z umnim gospodarstvom, a še večjo škodo ima, če mu po nepotrebnem in

lahkomiselno razsipljejo težko zaslužen denar občinski odborniki, deželni in državni poslanci. V teh vprašanjih je treba dandanes veliko pouka, veliko pozornosti, zlasti, ker je navadno še tako skromna gospodarska zadeva prekrita s plaščem politike.

Zato je pa »Naš Glas« primoran baviti se tudi s političnimi vprašanji. Res je politika zelo nagnjusna stvar, ki je zastupila v zadnjih letih vse naše javno življenje, a tudi kmet ne more mirno gledati, če ga zavožena politika spravljaja na rob propada. »Naš Glas« hoče vse sile zastaviti v to, da se vzdigne politično stanje in naziranje našega ljudstva. Saj ni res, da bi bila glavna naloga političnega boja eden družega blatiti, eden družega pritiskati in sovražiti. To naziranje moramo iztrebiti, če nočemo, da nas ne bo vse skupaj pogoltnil — tujec! Ista zemlja nas rodi, skupne težave nas tlačijo, enaka cesta nam je odkazana v bodočnost. Navezani smo drug na družega. Zakaj bi ne prišlo med nas zopet staro sporaz-

umljenje? Zakaj bi se vsi kmetje ne združili, da pribore kmečkemu stanu popolno gospodarsko in politično samostojnost in se otresejo vsakega je-robstva, kakor so se ga že otresli skoraj vsi drugi stanovi? »Naš Glas« bo poučeval o vseh zadevah, tikajočih se politike, zlasti o volitvah v občinske zastope, deželni in državni zbor. Da se naš kmet še ni osamosvojl je veliko kriva resnica, da se zanj — razven pred volitvami — skoraj nihče brigal ni. Poučen o vseh političnih pravicah in dolžnostih, bo kmet kmalu napravil red in mir v kranjski deželi.

Kot prijatelj prosvete in šole bo širil »Naš Glas« ljudsko izobrazbo. Šola in nadaljevalni izobraževalni tečajji se morajo času primerno preustrojiti in spraviti v sklad s kmečkimi potrebami. Kar največ kmečkih mož naj se izobrazijo tako, da bodo zmožni vsepovsod z uspehom samostojno zastopati koristil svojega stanu.

Verskih vprašani se v listu ne bomo dotikali. Take razprave ne spadajo v gospodarsko-političen list. **Resnica in pravica** bosta ustvarili listu dobro ime. Le če bo naše delo v temelju pošteno in če bo pošten vsak posamezen del naše organizacije, bo bodočnost naša! Propasti morajo stranke, ki pravijo, da so katoliške, katerih voditelji pa ne živijo krščansko. Tudi niso krščanske one stranke, kojih vlada je strahovlada, zatiranje resnice in pravice.

Pozabiti ne smemo, da nas je rodila slovenska zemlja, slovenska mati. »Naš Glas« bo zastopal načelo, da je kmečki stan, tako važen del slovenskega naroda, da brez njega ni naroda. Slovenec bo pa šele tedaj upoštevan in spoštovan, kadar se bo sleherni zavedal svojih narodnih pravic in dolžnosti. Narodna vprašanja je za nas Slovence tudi krušno vprašanje. Tudi kmet pusti šolati otroke zato, da pridejo do kruha. Ali je prav, da našim ljudem odjeda tujec kruh, mi pa moramo s trebuhom za kruhom v Ameriko in drugam? Stranka, ki bi prodajala slovenske narodne koristi za strankarske ali osebne, ni slovenska.

Dopisnikov, zlasti iz kmečkih vrst, si želimo kar največ. Vabimo jih in prosimo, da pomagajo dvigati dobro kmečko stvar. Poročila naj so kratka, splošno zanimiva in resnična! Krajevne, zlasti osebne zadeve, v listu ne bomo na široko in dolgo premlevali. Dopisi naj služijo zato, da se tudi ž njimi v posameznih občinah in vaseh dviga kmečki stan duševno, gospodarsko in politično.

»Naš Glas« vabi končno na **narobno** vse kmetovalce in njihove prijatelje. Če hočemo, da bo list dober, mora imeti veliko plačujočih naročnikov. **Naročajte torej in širite »Naš Glas«, ki je prva podlaga za samostojno kmečko stranko!**

Slabi časi.

Slabi časi so začeli prihajati za nepoštene politike in za nepoštene politične stranke, katerim služi ljudstvo le za to, da si z njegovo pomočjo pomagajo nekateri »voditelji« do milijonov, ljudstvo pa strada in znaša skupaj davke. Slabi časi, pravimo, so se za take ljudi začeli, ker vidimo, da padajo plašči, s katerimi so bila njihova dejanja prekrita in da stojijo ti ljudski prijatelji pred svetom slečeni in taki kakor so. V zadnjem času je prišla na dan neznansko umazana zadeva avstrijskega ministra Dlugosza na dan, ki kaže, kam je že zašla naša staroslavna država in kakšne grde kupčije delajo razni poslanci na Dunaju na račun ljudstva.

Dlugosz je avstrijski minister za Galicijo. Postal je minister kot član Poljske »ljudske stranke«, koje na-

čelnik Stapinski je pred nekaj leti na nekem shodu S. L. S. v Ljubljani pil bratovščino z dr. Šusteršičem. Dlugosz, mož brez vsakega višjega poka, še pred dobrimi desetimi leti ni imel ničesar, danes ga cenijo na 12 milijonov. Da to ni moglo iti naravnim potom, je več kakor jasno. Bil je v službi bogatina barona Popperja, imetnika petrolejskih vrelcev. Danes je Popper berač, njegove milijone pa ima v žepu njegov uslužbenec — Dlugosz. Kot bogat mož je hotel igrati tudi politično vlogo. Pri več strankah je poskusil svojo srečo, pa ni šlo. Končno se je zatekel v Stapinskega »Ljudsko stranko«, kateri je plačal mnogo tisočakov za državno-zborski mandat. Nekega dne je bilo treba zasesti mesto poljskega ministra-rojaka. Stapinski kot načelnik »Ljudske stranke«, druga najmočnejša poljska stranka v drž. zboru, predlaga za ministra — Dlugosza in v desetih minutah je bil bivši cirkuški glumač in delavec v petrolejskih jamah — minister. Mož, ki je tako spretno znal prekladati milijone iz žepov svojega službenega gospodarja v svoje, tudi kot minister ni pozabil svojih kupčijskih zmožnosti. Ves petrolejski obrt, za kateri je vlada izdajala mnogo denarja, je prodal v tuje, angleške roke. Tudi pri tej kupčiji je profitiral več milijonov. Razen tega si je za razna »posredovanja« pri vladi pustil plačati težke tisočake. — Stapinski, ki je še vedno načelnik »Ljudske stranke«, in od njega napravljeni minister Dlugosz sta se v zadnjem času sprla. Na glavnem zboru »Ljudske stranke« je prišlo do očitnega prepira. V politiki prav nerodni Dlugosz ni mogel brzdati svojega jezika. Očital je načelniku svoje stranke, da je v zadnjih letih prejemal denar, do pol milijona kron, v strankine namene, od tega denarja, da je bilo vladinega blizo 150.000 K za nakup nekega časopisa in — za volitve. V dunajskem parlamentu se je interpeliralo ministrskega predsednika v tej zadevi in ministrski predsednik je moral priznati, da je res dal 80.000 K takomenovani konservativni poljski stranki, ki je bila v hudem boju s Stapinskega »Ljudsko stranko«, v ta namen, da je kupila Stapinskega in njegovo stranko za vlado. Kako pokvarjene so vže naše javne razmere, kaže dejstvo, da je ministrski predsednik naravnost izjavil, da je gotova vsota, ki jo želi vsak ministrski predsednik dovoljena iz vsakoletnega proračuna, kot takomenovani dispozicijski fond, namenjen, — ne morda za kakke dobrodeltne namene, ampak vladi vdanim strankam. Sedaj razumemo marsikaj. Sedaj vemo, odkod in zakaj so dobivala podporo naša klerikalna gospodarska društva. Stapinski je vrhu tega dobil še nad 70.000 kron za volitve. Torej 70.000 K dr-

žavnega denarja se je dalo za **kupovanje glasov**; kje je tu zakon o volilni svobodi. Male tatove obešajo, velike puste teči! In sedaj naj še kdo reče, da so volitve v Avstriji prosti izraz ljudske volje. Od vlade same se torej priznava, da ni nič nedovoljenega, da se sme kako stranko, če je še ni, tudi umetnim potom napraviti ter da je čisto dopustno, ako se za zmago take — seveda vladne — stranke troši državni denar, denar davkoplačevalcev. Ni treba mnogo premišljati, da nam postane takoj jasno, da je tudi slovenska ljudska stranka le z vladno pomočjo tako hitro prišla na površje. Tudi pri nas se je na umeten način ustvarjala ljudska volja. Za bogato botro so naprosili vlado. Niso pa se sramovali tudi bogoskrunskega dela, da so zlorabeč vero, cerkev in sv. zakramente in neusmiljeno slepeč našega kmečkega človeka umeli privedi verno slovensko ljudstvo v svoj tabor. Pa morda pride čas, ko si bosta tudi pri nas kaka dva voditelja S. L. S. skočila v lase, in tedaj izvemo še bolj natančno, kako je bila započela S. L. S., kako se je rodila, kako živela in kako — bode umrla. Za nepoštene politike prihajajo res slabi, hudi časi! — Dlugosza je cesar že spodil in ni več minister. Morda pride v kratkem še kdo drugi na vrsto.

Političen pregled.

pr. **Deželni zbor kranjski** je sklican na dan 9. januarja. Stranke ostanejo v novem deželnem zboru kar se tiče števila poslancev v isti moči kakor dosedaj, izvzemši S. L. S., ki je sedaj izgubila poslanca Žitnika. Večino v deželnem zboru bodo tvorili poslanci S. L. S., ki imajo 26 poslancev, v manjšini so poslanci narodno-napredne stranke (11 poslancev) in poslanci nemškega veleposestva (11 poslancev). Za deželnega glavarja bo brez dvoma zopet imenovan posl. dr. Šusteršič. Radovedni smo, kako se bo izvolil novi deželni odbor. S. L. S. ima sedaj priliko, da izvoli kakega kmeta ali kmečkega veščaka v deželni odbor. Živinorejo in kmetijstvo bi na vsak način moral dobiti v roke človek, ki se na te stvari kaj razume.

pr. **Že zopet stari grehi.** Komaj so bili izvoljeni od ljudstva novi poslanci, že vidimo, da se v deželnem dvorcu zopet prav po domače dela. Pri vsaki občini mora župan skrbeti za to, da je proračun pravočasno sestavljen in odobren, pri vsaki gospodarski zadrugi, ki posluje redno, je najvažnejša dolžnost odbora, da zaključijo letne račune in predložijo občnemu zboru proračun. Tudi za deželno gospodarstvo je neznanske važnosti, da se pravočasno sestavi

proračun in ga predloži deželnemu zboru v potrjenje. Kjer pa na noben način ni mogoče proračun spraviti pod streho še pred novim letom, skuša se ga nadomestiti s takoimenovanim provizorijem, ki nič drugega ni kot začasen proračun. V prejšnjih letih je imel deželni zbor navado, da je on sklepal o takem začasnem proračunu. Vsakemu poslancu je bila dana prilika, da je izpregovoril svoje mnenje v deželnem zboru o deželnem gospodarstvu. Zadnjih par let pa se je udomačila navada, da poslanci, ki sede v deželnem odboru, začasni proračun kar sami med seboj sklenejo, deželnemu zboru pa predlože redni proračun šele koncem leta, ko je pravzaprav že ves denar na podlagi začasnega proračuna izčrpan in porabljen. Na ta način pridejo zastopniki ljudstva, to je poslanci, ob najvažnejše pravice. Letos smo mislili, da se bo z novim deželnim zborom tudi začelo novo gospodarstvo. A vse kaže, da se bodo stari grehi delali naprej. Deželni odbor je že zopet med štirimi stenami sklenil začasni proračun in ni se mu zdelo potrebno ali vredno predložiti ga v pretres deželnim poslancem v deželnem zboru.

pr. Parlament pojde domov. Usoda državnega zbora je že skoraj odločena. — Po novem letu ostanejo poslanci doma, vlada pa bo vladala brez parlamenta s pomočjo § 14. Ta paragraf namreč dovoljuje vladi še večjo moč kot jo sicer ima parlament. Vlada se hoče otresti parlamenta, ker ji dosedaj poslanci še niso dovolili proračunskega provizorija; brez proračuna pa ministerski predsednik grof Stürgkh vladati ne more. Niti od § 14, niti od poslancev nimajo volilci kaj prida pričakovati. Razmere kažejo, da je bolan parlament in vlada. Namesto pravice vlada krivica! Vse je podkupljivo, vse je podkupljeno. Najboljši bi bil nov parlament z novimi poslanci.

pr. Burni prizori v hrvaškem saboru. V soboto je imel novoizvoljeni hrvaški sabor prvo sejo. Prišlo pa je že prvi dan med večino (hrvaško-srbska koalicija) in manjšino (pravaši) do nenavadno burnih prizorov. Bil se je med obema strankama boj za starostno predsedstvo. Manjšina je končno v prepiru in kregu omagala. Pomagala si je navsezadnje s piščalkami, trompetami in bobnom. Sabor je bil podoben cirkusu. Kakšen sad bo od te prve setve se še ne ve. O hrvaškem saboru bomo spregovorili v prihodnjih številkah obširneje.

pr. V Bulgariji narašča gibanje proti carju Ferdinandu. Policija je sedaj odkrila veliko zaroto, ki je bila naperjena proti njemu. Zato svetujejo carju, naj za nekaj časa zapusti Bulgarijo.

Političen pogovor.

Mladoturek:
Kaj misliš, kaj bo sedaj, ko so Nemci zasedli Dardanele?

Staroturek:
To bodo že Rusi pokazali.

Mladoturek:
Ali misliš, da se bodo Albanci svojemu kralju Wiedu pokorili?

Staroturek:
Saj se niti nam niso hoteli.

Mladoturek:
Kako sodiš o sedanjem položaju?

Staroturek:
Zdi se mi, da je popolnoma izpremenjen: preje smo mi pritiskali Evropo, sedaj pa Evropa nas.

Mladoturek:
Kaj misliš o naših razmerah.

Staroturek:
Pri alahu, te so vzorne, take so v vsej Evropi.

Dopisi.

Iz Notranjskega. (Ocena.) Novoizvoljeni poslanec g. Drobnič se je o svoji osebi na volilnem shodu v Knežaku izrazil doslovno: »Moja oseba ni prav nič vredna, le duša moja je nekaj vredna«. Ta gospod poslanec pozna sebe prav dobro; pa tudi mi vemo, da je resnico govoril, kajti zastopal nas je v prejšnji dobi pred petimi leti skozi 6 let, ne da bi bil najmanjše koristi v prid notranjskih volilcev deležen postal. Vidite kmetje, kaj imate od delovanja takega poslanca pričakovati! Vprašajte se zakaj nam take poslance vsiljujejo? Alinambo s takim naša trda borba za obstanek zboljšana? To zelo dvomimo. Dokler si ne bomo s trdno organizacijo sami odpomogli, se nam žalostno stanje gotovo zboljšalo ne bo. Združimo se v trdno kmečko falango z geslom: **Kmet za kmeta!**

Iz Zagorja ob Savi. Zagorje je industrijski kraj, tu je zaposleno pri premogokopu, steklarni in apnenicah okrog 1500 delavcev. Ti delavci imajo svojo strokovno organizacijo, pri kateri je le prilično 20% organiziranih. Potom organizacije so si svoj socialni položaj zboljšali. Ni pa treba misliti, da v Zagorski dolini in v Zasavskem pogorju ni kmeta. V občinah Zagorje, Aržiše in Kotredež so deloma delavci in med temi je tudi veliko malih kmetov in srednjih, velikih kmetij je jako malo v naši

dolini. Vsi ti kmetje niso danes organizirani. Prepuščeni so sami sebi. Pomaga si vsak, kakor si more, samo, da se prerine od leta do leta. Nekaterim gre bolje, ko drugim. V celoti je pa naše življenje kupa grenkobe, katero pijemo dan na dan. Ko je kupa grenkega življenja izpita položimo izčrpano telo materi zemlji in s tem je rešen kmet težavnega in naporenega dela. Za njim prevzame sin gospodarstvo in s tem si natoči v kupo življenja zopet grenkobe. — In zakaj imamo mi kmetje greko življenje? Zato, ker nas drugi vladajo, sami pa nismo stanovsko organizirani! — Je li mogoče se nam kmetom stanovsko organizirati? — Da, je mogoče! Dne 1. decembra t. l. smo pokazali pri volitvah, da je nas na Kranjskem desetisoče in desetisoče, kateri hrepenimo, kakor žejen človek po vodi, po kmečki stranki. Našli so se možje-kmetje, kateri se niso vstrašili ne žrtev in ne dela — za ustanovitev nove »**Kmečke stranke**«. In ti možje so iz naših vrst, toraj iz našega stanu, oni sami orijejo, sejejo in žanjejo. Takim možmi brez pomisleka in z mirno vestjo zaupamo lahko našo usodo! Kajti oni vedo za bolečine in razmesarijene rane našega grenkega in težavnega kmečkega stanu. Ti možje, kateri so razumni gospodarji, bodo dajali nam lečila za naše bolne rane. Ni pa treba misliti, da je dovolj že storjenega, ako so se ti možje

žrtvovali delu. Vsak posamezni kmet mora priskočiti nam na pomoč. Kdor čuti v sebi le iskrico sposobnosti, ta mora na krov in prijeti v svoji vasi za krmilo in naj krmariji ladjo previdno — k zaželenemu cilju — po katerem cilju že hrepeni naš stan stoletja. — Dragi sotovariši kmetje v Zagorski dolini in v Zasavskem pogorju, vsak kdor je dobil naš novi list, »Naš Glas«, naj se na njega naroči in ob enem naj skrbi, da ga bode sosedu, prijatelju in znancu tudi naročil. — Prvo delo za našo novo organizacijo je neodvisen in samostojen kmečki tednik. Vse drugo bo sledilo njemu! Kmetje na nogo, na delo!

Iz Zagorja na Pivki. Pri zadnjih volitvah nam je bilo izbirati med: Žitnikom-Dobričem in Gašparijem-Urbancičem. Pri nas se je do zdaj vedno drugače volilo. A zdaj? Zdaj, ko nam je bilo najlažje odločevati? — Priznati moramo, da se je zgodil ta preobrat, vsled velikanskega pritiska, katerega mi nismo bili vajeni. Vendar se nam čudno zdi, da se niso volilci v večji meri odločili za Urbanciča, mesto Dobriča. Prvega vsak pozna kot dobrega gospodarja, treznega in pridnega moža, ki ima marsikatero javne naprave v svojih spretnih rokah, katere vse skrbno vodi. H koncu pa gremo, po marsikateri svet? »K Jadretu«! A Dobrič? Kdo pa pozna tega našega dolgoletnega poslanca? Nihče, ker se ni nikdar k nam še prikazal in nič še za nas storil. Pač pozna ga Penko iz Drskovč, kateremu je na nekem semnju za voli mešetaril. In vendar ga smo volili. Roko na srce. Spreglejmo, kaj smo storili in glejmo, da nam drugič ne bodo postavili za kandidata »Franceta Švabovega«.

Iz Kamnika. Nova železnica Ljubljana — Domžale — Trojane — Motnik — Savinjska dolina se nahaja v načrtu novega železniškega omrežja. Bilo je pričakovati, želimo, da prinese nova železnica prebivalcem med Domžalami in Savinjsko dolino mnogo koristi, mnogo zaslužka in novo blagostanje. Toda nekaj drugega je, kar moramo poudariti: K a m n i k je s tem za večne čase potisnjen na stopnjo malih, brezpomembnih zakotnih mest brez zveze s svetom, brez večje trgovine in brez velike obrtnosti. Kamničani s tem ostane za vse večne čase ubog malomeščan, nikdar ne bo mogel uveljaviti svojih zmožnosti, nikdar se ne bo mogel dvigniti do večjega premoženja. Z novo železnico bo bogatel nemški Domžalčan. Tuhinjska dolina bo za vse večne čase od boga pozabljena, svojih pridelkov, lesa, živine, sadja ne bodo mogli nikdar dražje prodajati, ker ni kupca ali pa ponuja ta za blago vsled drage vožnje na Kamnik le malenkostno ceno. Kar bo pa Tuhinjec potreboval

za se, kar mora nakupiti, bo obsojen za vse čase na to, da bo potrebščine drago plačeval, ker tuhinjskega trgovca brez železnice vožnja iz Ljubljane ali Kamnika stane drag denar, ki mu ga mora povrniti odjemalec. — Krek in Lavrenčič sta dobro vedela že pred volitvami, da Kamnik in Tuhinjska dolina ne bosta osrečena z novo železnico, vzlic temu sta si upala svojim volilcem obetati železnico. Kadar prideta ta dva gospoda zopet v Tuhinjsko dolino in Kamnik, boste vedeli, koliko smete verjeti obljubam teh gospodov. —t.

Dol pri Ljubljani. Pri nas imamo že precej močno kmečko organizacijo. Dokaz temu je, da smo že večkrat izvolili samostojni kmečki odbor, dasi smo se imeli boriti z nasprotniki, ki so dobro organizirani. Delalo se je proti nam z vse mogoče nepoštenimi sredstvi. Tudi so se zvezali s tovarnarjem Nemcem. Pomagalo ni nič. Zmagala je pravica in pošteno delo. V vseh teh letih smo imeli obč. doklad od 8 do 11 odstotkov, dasi smo imeli velike stroške s šolo in uravnavo Bistrice. Danes imamo že ves denar za Bistrico pripravljen. Prihodnje leto nimamo nobenih obč. doklad. Preostaja nam še 2203 K. V ubožni blagajni je pa že 4000 K. Tu naj imajo druge občine zrcalo, kaj zamore storiti poštena kmečka organizacija. Poleg tega vzdržujemo še gasilno društvo, ki ima dve močni brigadni, a ne vinarja dolga. Ne dobi pa nobene podpore od deželnega odbora. Sedaj so jo pogruntali naši nasprotniki. Dogovorili so se z deželnim odborom, da nam bodo tri klerikalne vasi iz druge občine priklopili. Pomagati si sicer ne moremo, ali ljudstvo se jih bo že dobro zapomnilo.

Iz Iške Loke. V volilskem imeniku splošne kurije za deželni zbor je bil vpisan tudi Anton Žnidaršič, o katerem je vsak paglavec vedel, da ni stanoval zadnje leto v občini Iški Loki. Prišel je šele okoli Božiča 1912 domov iz Ljubljane, kjer je služil za hlapca, in se en mesec pred volitvami zopet tja vrnil. Ko so prinesli reklamacijo k županu, je ta sam priznal in tudi pokazal v zglasovalni knjigi, da Žnidaršič ni še eno leto v občini, a pristavil: Pa kar pustimo ga! Čez nekaj časa dobi pa reklamant Jere z glavarstva odločbo, da se Žnidaršiča ne more izbrisati, ker se je uradno dognalo, da stanuje že čez eno leto v občini. Tako je pa moral župan v svojem poročilu glavarstvu obvestiti. Jere se je pritožil na deželno vlado ter zahteval nepristranskih poizvedb. In glej ga šmenta, sedaj se je uradno dognalo, da bo treba Žnidaršiča vendarle izbrisati, ker še ne stanuje eno leto v Iški Loki. Dotični odlok deželne vlade z dne 29. novembra 1913

je dobil Jere dne 1. decembra zjutraj še pred pričetkom volitev. Šel je takoj pred volilno komisijo, ki še ni pričela poslovati ter pokazal odlok ter zahteval, da se Žnidaršič ne pripusti k volitvi. Vsa komisija mu je to uradno obljubila. Ko je prišel pa Žnidaršič na volišče, je komisija pozabila na ukaz deželne vlade in svojo uradno obljubo ter ga z velikanskim veseljem pustila glasovati. Ali ni to zloraba uradne oblasti?

Domače novice.

D. Vabilo na naročbo. Izid zadnjih deželnozborskih volitev je presenetil marsikoga. 25.000 glasov je bilo oddanih za samostojne kandidate na deželi. Velikansko silo predstavljajo te številke, to pa le v slučaju, ako se samostojni kmetje združijo in organizujejo. Neobhodno in nujno je v danih razmerah, da se osnuje za deželo samostojna agrarna gospodarsko-politična stranka. Prvi korak za to organizacijo pa je storjen danes, ko je izšla prva številka »Našega Glasu«. Vsled mezdnege gibanja tiskarjev nam ni bilo mogoče izdati prve številke že za praznike, danes pa tudi podajamo še nepopolen in premalo obsežen list, kar nam se naj oprost. Vabimo vse deželane, da naroče »Naš Glas« ter vse sile postavijo, da se list razširi vsepovsod. »Naš Glas« je edino neodvisno glasilo snujoče se samostojne kmečke stranke! »Naš Glas« stane za celo leto 3 K. Naročnina naj se pošlje na: Upravništvo »Našega Glasu« v Ljubljani.

D. † Dr. Ignacij Žitnik. V nedeljo zvečer je umrl v Leonišču dež. in drž. poslanec dr. Ignacij Žitnik. Pokojnik je bil rojen leta 1857. v Zagradcu na Dolenjskem in se je zgodaj začel udeleževati političnega življenja na Kranjskem. Od leta 1889. naprej je bil deželni poslanec. Kot duhovnik stare šole je res imel srce za ljudstvo; bil je odkritosrčnega značaja in je večkrat odkrito priznal, da ne odobrava nasilne politike S. L. S. Med svojimi volilci je bil res priljubljen in se je potrudil zanje, neglede na to, kateri stranki pripada prosilec. Zato tudi med političnimi nasprotniki ni imel sovražnikov; v njegovi lastni stranki pa je imel dosti skrivnih nasprotnikov, ker se jim je zdel preveč miroljuben.

D. Semnji v Sežani. Na Vipavskem, zlasti v nekaterih občinah, je med kmetovalci mnogo nevolje zato, ker so mesečni semnji za govejo živino in prašiče v Sežani že toliko časa prepovedani. Marsikdo ima živino naprodaj, mnogi si jo žele kupiti, istotako je s prašiči, pa si ne morejo pomagati, ker ni daleč na okoli nobenega tržišča te vrste. Sl. politična oblastva se prosi, da čimprej semnje v Sežani odpro.

D. Strelivo ni igrača. 9letni posestnikov sin Nace Pelc iz Vrhpolja pri Moravčah, se je igral s patrono. Ker je po patroni tudi tolkel, se je ta razletela in fantu raztrgala obe roki.

D. 23 dni brez hrane. Čudno življenje živi v Zdolu pri Brežicah 35-letna Jožefa Zupančič. Že od mladega je nekoliko slaboumna in za nobeno delo. Telesno pa je izredno krepka in zdrava. Obutve ne trpi na nogah ne po leti ne po zim; po noči trdno spi in večkrat tudi po dnevi po par ur. Zadnji čas pa ne uživa nobene hrane razen vode; ako se ji ponudi kaka jed, se jezno proč obrne ter zbeži na peč ali pa ven na prosto. Sedaj že 23 dni živi ob sami vodi.

D. Trnjeva pot poštnih pošiljatev, ki so naslovljena na občino Jarše. Te romajo namreč na sledeč način: Ako pošlješ pismo iz Ljubljane v Jarše, pride prvi dan na pošto v Mengeš. Ker spadajo srednje in spodnje Jarše pod pošto Domžale, odpošljejo dotično pismo iz Mengeša nazaj v Domžale, kar traja en dan. Sedaj šele pridejo križi in težave. V Domžalah namreč raznaša pisma za občino Jarše-Rodica samo vsak drug dan, dasiravno niso Jarše oddaljene od Domžal več kakor dober četrt ure. Ako pa pride dotično pismo na dan, ko se ne raznaša, v Domžale, ga prinese v Jarše šele naslednji dan, seveda vedno kaka privatna oseba, ne pa pismonoša. Tako pride dotično pismo šele tretji ali četrti dan v prave roke. Iz Ljubljane v Jarše je pa tri ure daljave! Da trpimo prizadeti občutno škodo vsled teh razmer, posebno obrtniki, si vsak lahko misli. Poštna uprava naj bi temu vsekako odpomagla!

D. Črkostavci — kidajo sneg. Ljubljanske ulice je v pondeljek zapadel sneg. V torek pa so Ljubljančani zagledali na ulicah lepo oblečene gospode z novimi lopatami, kako so hiteli kidati sneg. Bili so to črkostavci, ki štrajkajo. Marsikdo izmed njih morda še ni nikdar imel lopate v rokah; posledice bodo najbrže — žulji. Občinstva se je nabralo vse polno okrog elegantnih kidalcev, ki so si z veselimi dovtipi sladili težko delo.

D. Jesenice. Bliža se nam 1914. To bo jubilejno leto za našega Sokola. Deset let sokolskega dela bo za nami. Ustanovljeni v oni dobi, ko so se valovi nemštva najhujše zaletavali ob našo ogroženo občino, je jeseniški Sokol največ pripomoget, da se je vzbudila v ljudstvu narodna zavest, da je občina kljub vsemu terorizmu ostala slovenska. Iz vrst jeseniškega Sokola so izšli bratje, kojih imena so na dobrem glasu v slovenski sokolski organizaciji. Jubilejno leto bo na društvo stavilo velike zahteve in zato upamo, da bo javnost priskočila temu važnemu

društvu na pomoč z gmotnimi podporami in mu tako omogočila vztrajati na tej ogroženi točki naše domovine.

D. Na sveti večer je pogorelo v Preserju pri Ljubljani gospodarsko poslopje župnišča. Kakor se sodi, je nastal ogenj vsled lahkomišljenosti otrok.

D. Na sveti dan je ogenj uničil na Cirkniku župnija Velika Dolina med deseto mašo gospodarsko poslopje Martinu Galiču. Zgorelo je vse.

D. Poškodba mladih sadnih drevesc. Iz Postojne poročajo, da so neznan zlikovci prelomili in prežagali posestnikoma Jurci in Klemencu v Gorenjih pri Postojni 27 mladih, lepih sadnih drevesc.

D. Preselitev novomeškega okr. sodišča. Z dnem 19. decembra se je novomeško okrajno sodišče v kazenskih zadevah preselilo v poslopje okrožnega sodišča.

D. Nesreča na cesti. Anton Miklavčič iz Rašice pri Turjaku, je prišel v Ribnici pod poštni voz. Konju je s kopiti čreva pretrgal. Miklavčič je v dež. bolnici na poškodbah umrl.

D. Hotel na dražbi. Na Bohinjski Bistrici se bo 16. januarja na dražbi prodajalo posestvo hotelirja Matevža Piber. Prišel je v konkurz.

D. Ljubljanski inženirji v Bitolju. Občinski svet v Bitolju je ustanovil poseben ošek za reguliranje mesta; imenoval je za načelnika odseka Ljubljančana inženirja Josipa Skoberneta.

D. Umrl je v Blatni Brezovici pri Vrhniki zadet po mrtvoudu leta 1827. roj. Radeckyjev veteran Matevž Varšek. Mož je vedno rad pripovedoval o bitkah na Laškem. Bolan ni bil v svojem življenju nikdar.

D. V Celju je skočil v Savinjo čevljar Wogg in takoj utonil.

D. Divja burja v Trstu. 19. t. m. je divjala v Trstu silna burja z brzi- no 87 do 90 km.

D. V zaporu se je obesil. Klenovšek je služil v hotelu »Slonu«. Imel je za ljubico neko sobarico, nad katero pa se je na Štefanji večer tako razjezil, da jo je začel na ulici pretepati. Ker pa tak način izražanja ljubezni ni dovoljen, ga je policija prijela in odvedla v zapor. Usmiljena ljubica je šla na policijo prosit, naj ga izpuste. Res je policija ustregla njeni prošnji in Klenovška izpustila. Komaj je bil ta na prostem, je začel dekletu pretiti z nožem. Vsled tega so ga drugič zaprli in drugi dan oddali sodišču. Klenovšek pa ni hotel čakati, da bi ga sodili, ampak se je v zaporu obesil.

Listnica uredništva. Častiti dopisniki naj nam oprostite, ako nismo že v prvi številki priobčili vseh njihovih dopisov. Sčasom pride vse na vrsto!

Po svetu.

S. Število podčastnikov, ki služijo čez čas, se je leta 1912 pomnožilo za 700, leta 1913 pa za 1700 podčastnikov, tako da služi sedaj v naši armadi 18.000 podčastnikov čez postavno službeno dobo.

S. Vagon v plamenu. Proti Temišvaru na Ogrskem se je peljala 24letna služkinja Gjorgjev. Ko se je bližal vlak postaji, je izvlekla steklenico bencina, polila z njim svojo obleko in jo zažgala. Ko se je vlak ustavil, je bil že cel vagon v plamenu. Sopotniki so le s težavo ušli smrti. Pod pogorelim vagonom so našli potem na pol sežgano truplo.

S. Viharji v Ameriki. Iz Novega Jorka poročajo o silnem viharju, ki je divjal na severovzhodni obali atlantskega morja. Več milj na okolo je dežela poplavljen. Ponekod je vihar razdejal večino hiš in je na stotine ljudi brez strehe, mnogo pa jih je potonilo v morskih valovih, ki so pljuskali čez obalo.

S. Največji aeroplan. Pri Petrogradu se je dvignil v zrak največji aeroplan »Ilija Muromec« z deseti- mi potniki. Skupna teža, ki jo je moral nositi je bila 1100 kg. Prevozil je srečno tri kilometre in se brez nezgode vrnil na zemljo. Lastnik tega aeroplana je Rus Sikorsky. Vse kaže da v doglednem času ne bomo gradili novih železnic, ampak se bomo vozili z aeroplani.

S. Najvišji polet. Francoski zrakoplovec se je 27. decembra dvignil s svojim aeroplanom 6150 m visoko. To je višina, katere pred njim ni dosegel noben zrakoplovec.

S. Velika nesreča pri Božičnici. V mestu Calume (država Michigan) v Ameriki so rudarskim otrokom napravili božičnico v veliki dvorani. Ko so prižgali sveče na drevesu, je nekdo izmed navzočih zaklical »ogjenj«. Nepopisen strah se je polotil navzočih. Vse je drlo proti vratam. Nastala je strašna gneča, v kateri je bilo pomečkanih in pohojenih okrog 80 oseb, večinoma otrok. V tem mestu prebiva tudi večja slovenska naselbina in ni izključeno, da je med nesrečniki tudi nekaj naših ljudi.

S. Pojemanje porodov v Avstriji. Od leta 1891. dalje pada število porodov v Avstriji. Leta 1891 je znašalo število porodov še 440 na 1000 prebivalcev, čez nekaj let je padlo že na 397 in leta 1911 je znašalo le še 315. Porodi nazadujejo zlasti v severno moravskih vaseh, kjer stanujejo v pretežni večini tkalci. V teh vaseh je beda tako velika, da se izseljujejo ljudje kar trumoma.

S. Nepričakovana sreča je včasi prava nesreča. V Lautarju ob bavarsko češki meji je kajžar Franc Riemer zadel 90.000 K na srečko. Ko je dobil to vest, je bil še popolnoma

miren. Ko pa je dobil denar v roke, je hipoma zblaznel. Zaprl se je v svojo sobo, prižgal svečo, pa začel — paliti bankovce. Le s težavo so ga člani obitelji premagali, ko je požgal že nekoliko tisočakov.

S. Milijonar — morilec svoje žene. V Moskvi je tamošnji bankir Šoljubin, ki ga smatrajo za milijonarja, ustrelil svojo mlado gospo iz ljubosumnosti. Šoljubin je namreč dočkal, da je imela njegova mlada žena ljubimsko razmerje z nekim njegovim uradnikom. Šoljubina so aretirali.

S. Modri in rdeči psi na londonski razstavi. V londonski kristalni palači je sedaj razstava psov. Po popisu londonskih časopisov se lahko vidi na tej razstavi prav čudne pse. Med cucki, ki so dobili prvo ceno, je n. pr. pes gospe Tomlinove, ki je baje rdeč in ki je nekoliko podoben levu. Še bolj čuden mora biti majhen pekinski psiček, ki ima dlako modre barve. Koža tega psička je baje popolnoma modra, jezik pa ima še bolj moder od kože in dlake.

Nekoliko navodila za snaženje in obrezovanje sadnega drevja.

Novo leto je tu. Še par mesecev pa se na vrtu in gozdu porodi novo življenje. Pogledati treba če je na vrtu vse v redu.

Kdor svoj sadni vrt skrbno oskrbuje, bo kmalu gotov, kdor ga zanemarja bo imel nekaj več opravka. Ampak začeti moraš in prepričan bodi, da se ne boš kesal, ker večji uspehi ti bodo delali veselje. Na delo tedaj!

Prilikkavcev nimaš in tudi ne umetno oblikovanih palmet v svojem vrtu. Zato se, kar sledi, ne nanaša na te vrste, ki jih je treba z večjo skrbjo negovati in umetno obrezovati.

Drevesa očedi mahu in proč štrleče debelne skorje. Ako nisi doslej že res tega delal, boš imel pri obsežnem vrtu precej opravka. Če ne moreš ali nočeš vsega naenkrat, pa si razdeli da osnažiš en del letos drugi del pa prihodnjo jesen. Za strganje mahu dobiš nalašč za to napravljeno strguljo pri železninarju v mestu za mal denar. stara izrabljena motika služi dobro, če nimaš strgulje.

Od mahu očiščeno drevje namaži z beležem napravljenem iz ugašenega apna, kateremu se prilije vode in pridene nekoliko svežega kravjeka. Mesto kravjeka moreš dodati tudi ilovnate zemlje. Ta mešanica bodi gosta kakor prav redek močnik. S to mešanico namaži deblo od tal do krone. Če so veje mahovite namaži tudi te precej visoko, ali pazi pri tem, da ne poškoduješ malih vejic in brstja ki nosi sadne popke. Za mazanje se poslužuješ starega čopiča pritrjenega na lesenem

drogu. Prej si ga rabl, da si pobelil hišo, sedaj je pa dober še za to.

Čemu je dobro to belenje? To storiš zato, da odganjaš mah, uničuješ zalego škodljivega mrčesa v mahu in debelnih razpokah, ter da pomladiš drevesno skorjo.

Ako je drevo omladno in ni na njem še mahu, ti ni treba beliti ali če že zaradi mrčesa, potem pa prav natančno. Tudi ni pomladni ali poletni čas zato, ampak jesen in zima tja do svečana. Poleti drevo živi in sokovi se pretakajo po debelu. Skozi skorjo izhlapuje in vsrkava vlago in zrak. Če drevo namažeš v mlado leto mu otežuješ razvitek.

Sedaj pa še par besed glede trebljenja progastih vej v drevesni kroni.

To delo se sme opravljati od pozne jeseni do začetka pomladi predno prične drevje odganjati.

Ne odlašaj tega dela do zadnjega, kajti v marcu utegne že drugo delo te zalotiti.

Pri obrezovanju postopaj s predvarkom in ne reži in žagaj, kar ti pride pod roko. Predvsem te moram opozoriti, da je silno nespametno po glavnih vejah male vejice, ki večinoma zastavijo za cvet in sad, odrezavati tako, da so veje skoraj do svojih vrhov popolnoma gole. Pol pridelka se s tem uniči.

Odstrani se naj le to, kar je na poti solnčnim žarkom v notranjost drevesne krone. Veje ki so pregoste se odstranijo. Vsaj dobro veliko ped mora biti veja jedna od druge. Kar je gosteje izreži ali izžagaj. Veje, ki rasejo v notranjost krone se odstranijo, ravnotako tudi veja, ki se drgne ob drugo. Samoposebi umevno je, da suhe ali usahle veje zapadejo nožu. Tudi tiste bohotne enoletne vodne poganke, ki včasih v velikem številu poženo na vpogujenih golih delih vej, se morajo gladko porezati. Izjemoma se pusti tudi eden tak poganjek, ako se name-rava vzgojiti novo vejo in je zato v kroni zadosti prostora.

Vejice, ki vise k tlom in so v napatje pri obdelavi zemlje, poreži tikoma pri razrastku vejic ki poganjajo kvišku.

Brstje s cvetnim zarodom pusti pri miru; negovanje in obrezovanje tega je pri prilikavcih koristno ali je posebna umetnost, za katero treba dosti vaje in opazovanja.

Drevo, kateremu si krono izredčil, je vsled žaganja in rezanja oslabiljeno. Precej časa potrebuje drevesna rana, da se zaceli in z lesom zalije. Da je pa zaceljenje sploh mogoče, odrezuj in odžaguj pravilno, to se pravi: Ne puščaj krclov ali štorov, ampak odreži tikoma kjer je izrastek veje. Pazi tudi, da ne režeš preveč v živo. Pri večjih vejah je opaziti pri izrastku neko zadebelino. Tikoma ob zadebelini odreži!

Drevje, ki je bilo poškodovano v kroni vsled viharja, snega ali toče, potrebuje včasih pomlajenja. To se zgodi, da se nalomljene ali močno

poškodovane veje odstranijo, druge veje pa za tretjino okrajšajo. Pri tem delu glej, da daš drevesni kroni obliko, da na vseh straneh kolikor mogoče daleč od debla veje prikrajšaš. To pomlajevanje je le izjemoma pri starih ali močno poškodovanih drevesih v navadi.

Ti migljaji glede obrezovanja ve-ljajo v prvi vrsti za jabolka, hruške in češplje. Breskve, češnje in orehe pa pusti kolikor mogoče z nožem pri miru. Tu odstrani le ono, kar je nalomljeno ali suho.

Za obrezovalno delo rabi dobro drevesno žago in oster vrtni nož, ne pa sekire ali vejnika. Ako nimaš tega orodja sam, izposodi si je pri kakem dobrem sosedu.

Glede obrezovanja drži se gesla: vse kolikor je potrebno in kar je prav. Če vsako tretje leto temeljito opraviš, zadostuje. Druga leta pa opravi samo po večjem.

Pravilno obrezovanje si ne moreš naučiti samo iz bukev. Poslušaj dobre svete, ki so v knjigah, poskušaj in potem opazuj ob nedeljah in praznikih drevje, kako se vsled reznje razvija in v kratkem času boš vedel, kaj si prav naredil in kaj ne. Drugič boš pa pravo zadel. A.—

Gospodarske drobtine.

g. Tržne cene. M l e k o se toči v Ljubljani l 22 do 24 vinarjev, v Trstu in v Pulju l 32 vinarjev. — Č a j n o m a s l o se prodaja na drobno v Trstu in v Ljubljani kg 360 vinarjev, v Pulju kg 400 vinarjev. Na Dunaju stane kg čajnega masla ravno toliko kot v Ljubljani. — J a j c a so bila sredi preteklega meseca v Avstriji najcenejša v mestu Brody (Galicija). Jajce je stalo 7 vin. Najdražja so bila jajca v Poreču v Istri. Jajce je stalo komad 15 vin. V Ljubljani je stalo jajce 11, v Trstu 14, v Celju in na Dunaju 12 vin.

g. Kuretnini radi pozebejo grebeni in podbradki. Zabrani se to, če namažemo rožo z vazelinom. Če so se ozebline že pojavile, jih je treba univati z raztopljenim galunom. Vzame se osem delov galuna na en del vode.

g. Kdaj se pretoči vino: Ko je novo vino popolnoma pokipelo, se sod napolni in zabije. Meseca decembra in januarja, ko se je novo vino učistilo, mora se vino prvič pretočiti in od drož ločiti.

g. Železje, katero dobi konj pozimi v gobec, je najbolje shraniti na gorkem, ne pa na prostem v mrazu. S premrzlim železjem konju napravljamo nepotrebne bolečine. Posebno velike muke povzroča železje, kadar je tako mrzlo, da se ga prime jezik. Ako železje ne moremo imeti na gorkem, ga pred uporabo denemo v vrelo vodo.

g. Žitno bogastvo Sibirije. Ime Sibirija v zapadni Evropi ni na dobrem glasu. Prevladuje mnenje, da je to mrzla, neobljudena in neobdelana zemlja. V resnici pa skriva Sibirija v sebi še ogromne zaklade, katere bo roka ruskega kmeta dvignila v doglednem času. Površina obdelane zemlje se je tam od leta 1906. naprej povečala za 44 odstotkov. Leta 1900 se je izvozilo iz Sibirije en milijon in pol meterskih centov različnega žita, a leta 1910 se je že izvozilo 11 in pol milijonov meterskih centov. Danes je z žitom obsejanih 12 milijonov juter, na katerih zori najmanj 58 milijonov meterskih centov žita. Od tega rabi Sibirija zase 25 milijonov in 33 milijonov se ga lahko izvaža v zapadno Evropo. Ruska vlada je začela sedaj graditi železnice in kanale, s katerimi bo prevoz žita olajšan in stroški zmanjšani. Potem bo seveda tudi na zapadnoevropskih tržiščih padla cena žita. Tudi živinoreja napreduje neverjetno. Lanskega leta se je izvozilo za 152 milijonov kron surovega masla; izvoz mesa pa se je tekom desetih let počelveril. Največje bogastvo Sibirije po so njeni gozdi, ki obsegajo 510 milijonov juter in v katerih še dosedaj ni zapela sekira.

g. Sneg in sadno drevje. Sneg je sadnemu drevju lahko škodljiv ali koristen. Kakor je vsakemu znano, sneg napravi neizmerno škodo, kadar ga pade toliko, da pod njegovo težo ječe in pokajo veje. Takrat ga je treba sklatiti in otresti veje, da se reši kar je mogoče. Veliko večja kot škoda, je pa korist snega za sadno drevje. Zima brez snega napravi na sadnem vrtu, posebno med žlahtnejšim drevjem, lahko veliko škodo. Tudi, kadar mraz še ni posebno občutljiv, hitro zmrzne trda, nepokrita zemlja. Če posije še pred spomladjo gorko solnce, ki goljufivo izvabi mlade kali k prezgodnjemu življenju, zemlja okrog drevja odmrzne, a ta-

koj spet zmrzne, če se solnce skrije. Ker se male koreninice drevja, ki dovažajo drevesu največ hrane, najraje razvijajo v gorenjih plasteh zemlje, je lahko umljivo, da to menjavanje gorkote in mraza ni ravno koristno zanje. Pod snegom je zemlja zavarovana, da ne zmrzne. Sneg zabrani tudi sušo, ki se v zimah brez snega rada pojavi. Pozimi malokdaj dežuje in dež odteka hitro, ker je zemlja zmrznjena. Če je zemlja pokrita s snegom, pa deževnica skozi sneženo odejo pride v zemljo. Če smo v jeseni okoli drevja natresli gnoja, vzame tajajoči se sneg njega redilno vrednost s seboj ter jo dovede koreninam.

g. Led v vodenih ceveh se staja, če nakopičimo krog cevi žganega apna in ga polivamo z vodo. Gašenje apna povzročuje toliko vročine, da se led v ceveh taja.

g. Za rezanje cepičev sta januar in februar najprimernejša meseca. Cepiče spravljamo v kleti, kjer jih potaknemo v 20 do 30 cm visok pesek. Če jih spravimo na planem, moramo zbrati za cepiče senčne grede. Čim pozneje cepimo, tem bolj moramo paziti, da jih spravimo na mrzlem kraju. Posebno je treba paziti na češnjeve in hruškove cepiče, ker so cepiči nerabni, če že poganjajo. Najprej je treba zato narezati češnjeve cepiče.

g. Zmrznjen krompir in repo lahko porabimo za krmo, a potrebno je, da ga razsekamo na kosce in polijemo s toplo vodo. Če zmrznjeno krmo skuhamo, jo smemo brez vse skrbi pokrmiti. Skrbeti je treba, da govedo ne dobi nobenega zmrzlega kosca v želodec, ker bi uplival enako ledu neugodno nani. Če je take krme obilo, je najbolje zrezati jo, ter jo enako zelju potlačiti v posodo ali jamo, od koder se je na dan vzame le toliko, kolikor se je sproti porabi.

g. Dobro sredstvo proti ozeblini. Malo znano, a izvrstno sredstvo

zoper ozeblino je zajčja mast. Mast se izloči in z nožem odstrani od kit in kož ter dene za več ur v vodo. Potem se položi na cedilnik ali sito, da se odteče. Ko se je voda dobro odkapala, deni mast v lončeno posodo ter jo mešaj, da se peni. Mast spravi v lončku na hladnem prostoru. Ozeble roke se zvečer dobro namažejo z mastjo, zavijejo se v cunjice ali pa se potegnejo rokavice čez nje. Ozeblino se kmalo ozdravijo.

g. Ne dajajte kravam mrzle vode! Ako naglo použije krava mrzlo vodo, ji to navadno zelo škoduje, kar se pkaže na tem da dá manj mleka. Če se pa napajanju z mrzlo vodo pridruži še mrzli prepil, je škoda lahko velika, da se pozna mleko po več dni in tudi po več tednov, ne glede na to, da tudi krava lahko sicer nevarno oboli. Glejte torej, da je tudi hlev primerno gorak in brez prepaha.

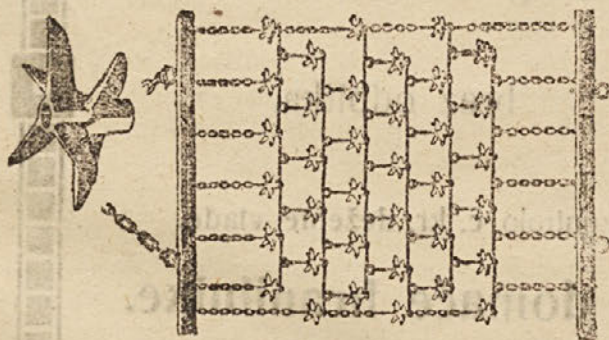
g. Kako ohranimo pozimi gorak hlev? Hleva, ki nima dobrih oken in vrat, menda ne moremo smatrati gorkega, vsled česar je pametno, če si napravimo za zimo dvojna vrata in dvojna okna. Tudi storimo prav, če jih objemo s slamo ali cunjami. Poleg tega glejmo, da je ležišče živine vedno suho in čisto. Gorko ležišče varuje živali gorkoto, mrzlo pa jo ji jemlje. Vsled tega je tudi treba gledati, da se vsa mokrota, ki prihaja od živali, lahko odteka. Končno moremo gledati, da ne krmimo preveč mrzlo. Najboljše je, če dajemo živini krmo, ki ni bolj mrzla kot hlev.

g. Kokošji hlev po zimi. Da je v hlevu po zimi bolj gorko, je treba, da mu pokrijemo tla z dobro steljo. Najboljši je pesek ali suha zemlja. Vsak teden je seveda treba hlev dobro izkudati in zračiti.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE:

L i n c 27. decembra: 64, 56, 32, 44, 38.

Najboljše in najcenejše poljedelske stroje

kakor: Kosilnice, in druge stroje za košnjo, pluge, brane, stroje za gojitev sladkorne pese, slamoreznice, mlatilnice, vratila, motorje, mline za moko in drugo, dobavlja
 == edina domača tvrdka in razpošiljalnica strojev ==

FR. STUPICA

v Ljubljani.

Največja zaloga dalmatinskega portland-cementa, traverz, železniških šin, betonskega železa in drugega stavbnega materiala, mrež za obgraditev vrtov in pašnikov, železja, okovja, orodja,

Ceniki brezplačno na razpolago.

kuhinjske posode i. dr.

Ceniki brezplačno na razpolago.

Ustanovljena l. 1881.

Ustanovljena l. 1881.

Kmetska posojilnica

ljubljske okolice v Ljubljani

obrestne hra-
: nilne vloge : **4** ³/₄ ⁰/₀ brez odbitka
: po čistih : **4** ³/₄ ⁰/₀ rentnega davka

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 K.

Največja slovenska hranilnica!

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. — — Sprejema vloge vsak delavnik in

jih obrestuje po **4** ¹/₂ ⁰/₀ brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod javno kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.